

„Altijd twijfel of je het goed doet”

De van oorsprong Eindhovense Nicole van Nierop schreef een indrukwekkende roman over de gekte van een pubermeisje.

door Peter van Vlerken

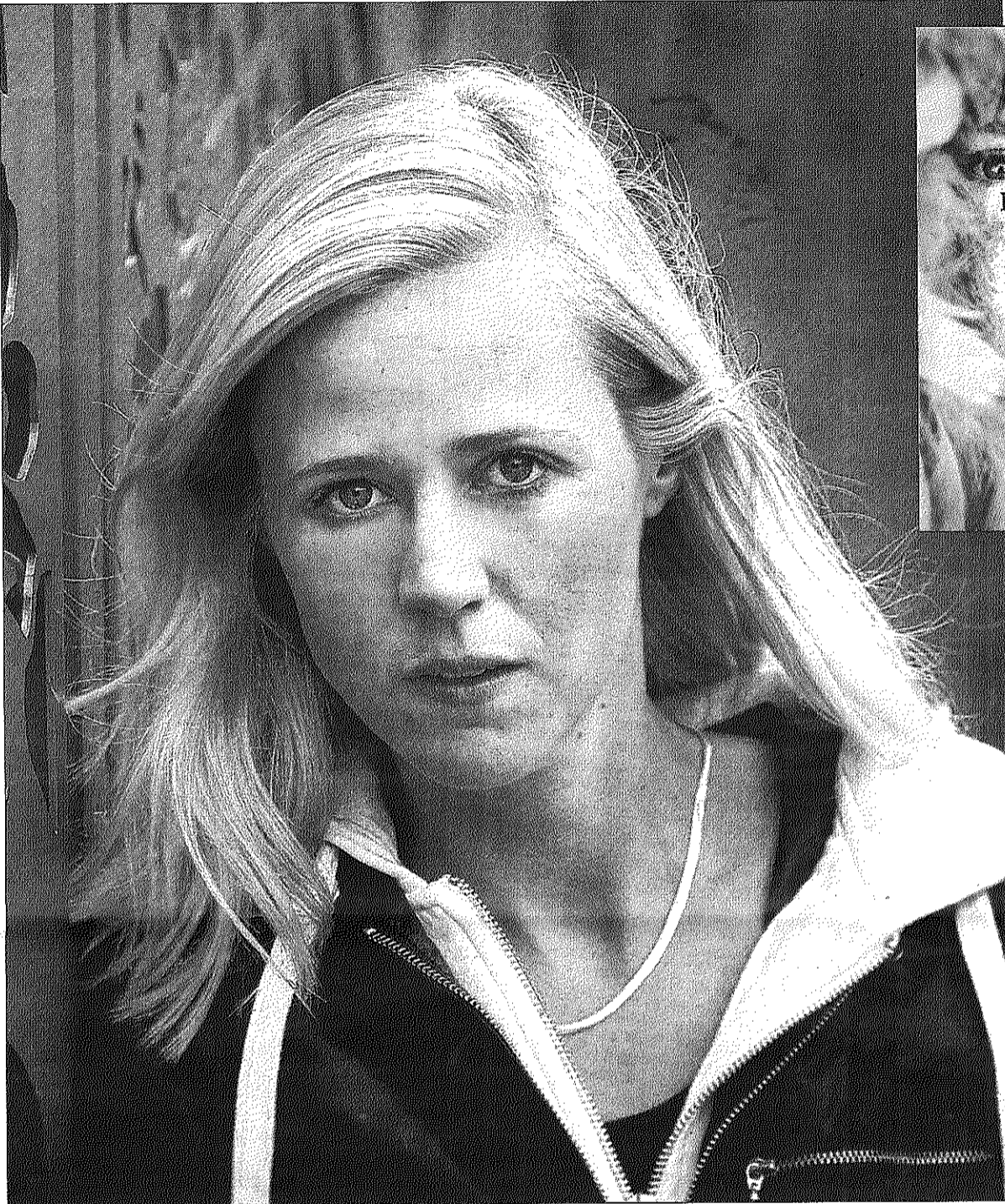
Het gebeurt niet elke dag dat een debuutroman verschijnt die zoveel indruk maakt als 'Ik houd van u' van Nicole van Nierop, over de lotgevallen van het meisje Alice dat tot gekmakens toe hunkert naar de liefde van haar moeder. Zo schrijnend als het boek qua inhoud is, zo schitterend is de schijnbare kindertaal waarin de schrijfster haar lezers meevoert naar de onthulling van een gezinsdrama dat tenslotte leidt tot een nieuwe wanhoopsdaad.

Behalve drama zit er overigens ook volop humor in, maar dan wel van het soort dat bitterder wordt naarmate het verhaal verstrijkt. In Amsterdam, haar tegenwoordige woonplaats, vertelt de jonge (30), van oorsprong Eindhovense schrijfster dat haar moeder hard heeft moeten lachen bij het lezen van haar roman. „Maar ze heeft ook moeten vechten tegen haar tranen. Dat vond ik heftig om te horen.” Die dubbele reactie is inderdaad wat 'Ik houd van u' oproept.

Nicole zit er wat onwennig bij op een zonnig terras, nog lang niet de gelouterde geïnterviewde die overal pasklare antwoorden op heeft. Soms lacht ze alleen maar wat voor zich uit, klaarblijkelijk verbaasd over wat haar overkomt. Bijvoorbeeld over de persbelangstelling voor haar persoonlijk leven, dat verondersteld wordt enig verband te houden met de inhoud van het boek, omdat het moeilijk is te geloven dat het werd geschreven door iemand die vlekkeloos door de puberteit is gerold.

„Van het begin af aan heb ik tegen mijn moeder gezegd dat het boek totaal niks met haar te maken heeft”, zegt Nicole. „Ik kom uit een gezin met heel lieve, hardwerkende ouders en ben gelukkig geweest in Eindhoven. Wel zitten er kleine elementen van mezelf in het boek, zoals de oranje vloerbedekking van ons rijtjeshuis in Stratum en het feit dat ik een broer en een zus heb. Maar voor de rest komt niets overeen...”

Hoewel? Aan het eind van het gesprek vertelt ze geen gemakkelijke puber te zijn geweest, zij het absoluut niet zo extreem als Alice uit haar boek. „Natuurlijk waren er ruzies thuis. In geen enkel gezin zijn er geen ruzies. Die zijn menselijk en horen erbij.” Volgens Nicole hebben ze met bezitsdrang te maken en met verwachtingen waar niet altijd aan voldaan kan worden. Ze deed het Sondervick College in Veldhoven, maar bleef – met dank aan haar liefhebbende zus die het regelde – vaak thuis. En als ze op school was, werd ze dikwijls de klas uit gezet. „Dan zat ik weer bij de directeur...” Wel heeft ze de havo afgemaakt, daarna, op haar 17-de, wilde ze naar het buitenland.

Omslag van de roman van Nicole van Nierop.

Nicole van Nierop: „In geen enkel gezin zijn er geen ruzies.”
foto Maartje Blijdenstein

minderjarig was. Als je dan toch zo nodig naar het buitenland wilt, ga dan maar naar Australië, zeiden ze.”

Daar had ze een oom, die ze vervolgens nauwelijks heeft gezien. Twee jaar volgde ze op een universiteit een aantal vakken, waaronder drama, en terug in Nederland – „in Amsterdam, want als je lange tijd bent weggeweest is het niet goed weer bij je ouders te gaan wonen” – belandde ze via via in de theater- en filmwereld. Ze had onder meer een rol in de toneelversie van 'One flew over the cuckoo's nest', de bekende film met Jack Nicholson over een psychiatrische kliniek.

Omdat haar rol, waarin ze over de patiënten aantekeningen moest maken, maar klein was, besloot ze ook daadwerkelijk dingen te gaan opschrijven. Uiteindelijk vonden ze hun vorm in deze roman over een meisje met een moeder die niet van haar kan houden. „Ik denk dat zoiets echt bestaat en ik vond het interessant het te onderzoeken. Het gevecht van Alice om de liefde van haar moeder mondt uit in een machtsstrijd die zij niet kan winnen, omdat de moeder haar voortdurend afweert. Dat kan leiden tot een wanhoopsdaad waarbij alle grenzen worden overschreden.” Sinds ze haar boek heeft geschreven, vertelt Nicole van geen enkel gezinsdrama, waar kranten regelmatig melding van maken, meer op te kijken.

Intussen is ze zelf de trotse moeder van een zoon van acht. Opvallend is dat zij de moeder in haar boek ook schrijfster laat zijn. Die is er zo druk mee dat ze haar kin-

deren eraan opoffert. Altijd bezig met schrijven, dat is wat Nicole wel herkent. Of dat ook niet een beetje ten koste gaat van haar zoon? „Weet je wat we afspreken”, zegt ze lachend, „dat je hem over tien jaar vraagt of ik een goede moeder ben geweest...”

„Elk kind lijdt eronder dat de ouders werken, maar het plukt er ook de vruchten van. Weliswaar ben ik vaak bezig met zinnigjes te bedenken, plots te verzinnen en mensen te kijken die ik in een boek zou kunnen gebruiken, maar aan de andere kant breng ik ook mijn geluk en mijn passie over op mijn zoon. Elk kind loopt binnen het gezin of daarbuiten een trauma op en als ouders twijfel je altijd of je het goed doet. Het belangrijkste is dat kinderen zich veilig voelen in het gezin en dat je als ouders voor stabiliteit zorgt.”

Behalve van een familietragedie heeft 'Ik houd van u' ook trekken van een moderne zedenschets. Niet alleen het gebroken gezin wordt onder het literaire vergrootglas gelegd, ook allerlei andere hedendaagse verschijnselen passeren de revue: een vader die als homo uit de kast komt; drugsgebruikende kinderen; anorexia; zelfverminking. „Ik heb gebruikt wat ik om me heen zie”, zegt Nicole. Een moreel oordeel over mensen spreekt de schrijfster echter niet uit. „Is dat heel stom van mij? Nee toch? Ik heb wel meningen, maar geen harde meningen. Daarvoor vind ik het leven te leuk. Vaak wordt vergeten dat je van totaal onmogelijke personen ook enorm kunt genieten.”

Bij alle hedendaagse maatschappelijke verschijnselen is het hoogst opmerkelijk dat de schrijfster haar eigenaardige hoofdpersonage begint met Bijbelverhalen. „Ik ben er zelf niet mee opgegroeid, maar ik heb ze wel gelezen. Ik vind het mooie, zinnige verhalen die best opvoedkundig zijn en in de maatschappij iets kunnen betekenen. Ik snap niet goed dat mensen daarover zulke zware meningen hebben. Geloven moet kunnen. Je hebt ook mensen die heel erg van kralen houden. Daar wordt toch ook niks over gezegd?”

„Geloof is er volgens mij om allerlei uiteenlopende meningen te kanaliseren. Je kunt veel zeggen over godsdienst, maar het biedt ook houvast, zoals voor Alice.” De andere kant van het verhaal is dat ze tot godsdienstwaan wordt gedreven. „Ja, zo zie je maar dat niets goed is als het extreem wordt. Dan wordt het gevaarlijk.”

Een ander opmerkelijk feit is dat Nicole in het dankwoord van haar roman Wouter Bos heeft opgenomen. Ze doet voorkomen of ze hem persoonlijk kent en hij heeft meegeleefd en ter inspiratie heeft gediend bij de totstandkoming van het boek. Dat klopt niet. Schrijvers liegen de waarheid soms. Haar roman was al geschreven toen Bos zijn politieke ambities inruilde voor de zorg voor zijn gezin. „Maar ik vind het wel goed dat hij dat heeft gedaan. Hij is een voorbeeld.”

'Ik houd van u', roman van Nicole van Nierop. Uitgave: Lebowski. 306 blz. Prijs: 18,90 euro.